

ЗМИУ

Вукă алу Брумă ђин Табаковăц а крескут фăрă пăринц, ку мошу ши ку баба. Татă-су а мурит ђинăр да мумă-са с-а мăритат.

Ла миње а вењит ђе копил, да ши пје уормă кйнд а фост бăјат ши уом ку фăмиљѝе.

Йнтођеуна ј-а требуюит ђјева, ама н-а черут. Јеу ам шђиут ш-ам вăзут пје аја ши ј-ам ажутат йнтођеуна че год ам путут.

Да је мј-а йнтуорс. Че год ам лукрат йн обуор, јел а вăзут кă ам фуост комшиј, ша а вењит њекјемат сă мј-ажуђе.

Дједă-су ку мујкă-са а фост мăј мултла кољибă, да јел ка дăнаку а фост сйнгур акас. Сара а јешит пин сат, пи ла читаоницă ши аколо с-а дружит ку бăјецй ајлалц ђин сат.

Ши йнтро зй намњасарă, дупă плуаје, финкă н-а путут њимика сă сă лукре, а вењит ла миње тот йнтăрйтат сă-м спунă чјева. А фост вара ши мј-а спус аша: „На Дане, нуапђа трекутă јеу ам вăзут змиу. Ам фост йн читаоницă пăнă ла мижлоуку нуопцй ши ам плъекат акасă. А фост лунă. Ам трекут пилингă трансформатор ши пилингă каса лу Драгиш алу Кесој, ши ам вењит пје друм пăнă ла обуору мјеу. Йнкă а фост йн друм кйнд ам вăзут о луминă маре йнăјинђа мја йн *куђеча*, каре с-а добăрйт ђи пје куаста нуастă кăтрă кймп, да пје уормă ла вро 50 ђе мјетăре ђесупра ђе пăмйнт ам вăзут чјева мăј лунг ђекйт сулу ал ђе рăзбуој, йн фок ши йн тăласурј. А збурат ђесупра ђе пăмйнт йнкăтрă Ђимок. Алуминат тот кймпу, ка зăуа, да ђин јел кйнд ши кйнд а јешит бăлбăтăј. Биње ам вăзут кă а збурат ши а дат ђин арпиј. А збурат пистă Ђимок ши а трекут йн парђа исйновјаскă, ши а йнчепут сă сă арђиђе, да пје уормă с-а слобозйт йн туфањи ај мăј марј. Кйнд с-а слобозйт йн љемње атйта фок с-а фăкут аколо ђ-ам гйнђит кă с-апринђе брањишђа, ама тот с-а потољит фуга, ка кйнд н-а фост њимика. Јеу м-ам спăмйнтат ши фуга м-ам йнкурајит йн обуор, ама н-ам тунăт йн касă, нумă ам рăмйнс пје скăрј сă вăд че о сă фије.

Ам шезут пје скăрј ш-ам ашђептат.

А трекут вро жумăтађе ђе час. Њимика ну с-а йнтймплат. Мижлоку нуопцй, њимика ну с-ауђе, нума алатрă кйњи. Ши пје уормă ђе одатă, ка кйнд чињева фрйнђе кренц лйнгă миње, аша с-аузйт, ши јар аколо ун фок маре ла кйнд о сă сă априндă брањишђа јар. Ђи пје љемњиљѝ аља јар а збурат змиу пистă Ђимок ши пистă *куђеча* јар аша апруапје ђе пăмйнт, н-а збурат фуга ама а луминат кймпу тот, да јел ђе тот йн фок маре. Кйнд а збурат пистă кймп а йнђепут сă сă арђиче пистă куастă, а збурат ши с-а дус йн кăтрă Брусњик“.

Кйнд а фуршит сă-м спунă л-а трекут апа ши тот с-а скутурат, а привит ла миње ши м-а йнтребат: „Ма крјез ту пје миње?“

Ј-ам спус кă шђиу, кă јел пје миње ну ма минђе, ама ну је љезње сă кред аша чјева финкă мј-а повјесђит йнтрун суфљет, ши аша калумја, ј-ам спус кă-л кред.

Да јел пје уормă а спус: „Ам рăмйнс мулт пје скăрј. Н-ам путут сă дуорм, ама ну мăј а фост њимика.

Ђимињаца м-ам дус ла Душан ал Фири, шђиј кă каса луј је йн кăпăтйју сатулуј, ши л-ам йнтребат дар јел а вăзут чјева астăнуапђе. Јел мј-а спус кă а вăзут тот аста че-ц повјесђиј јеу акума“.

Ла вро зăђе зйље л-ам вăзут пје Душан ал Фири, ши л-ам йнтребат дар а вăзут чјева пје черј, ши јел мј-а спус аша: „Дакă ц-а спус Вукă, тот је аша. Јеу ам вăзут мăј виње ђекйт јел, ама н-ам спус ла њима кă ну м-а крјед“.

Аста а фост йн ану 1980. Кйцăва ај дупă аја Тукă алу Њикă алу Јон мј-а повјесђит јар аста повјесђе.

Слободан алу Милă алу Кољицă, Табаковăц

Фотографија Кймпу Куђава – поље Куђава

ЗМАЈ

Вукашин Првуловић из Табаковца је одрастао без родитеља, са дедом и бабом. Отац му је умро млад а мајка се преудала.

Код мене је долазио и као дете а и касније као младић и породичан човек.

Увек му је нешто требало али није тражио. Међутим, ја сам то знао, видео и осећао и увек сам му помагао, шта год сам могао.

А он је узвраћао, шта год да сам радио у дворишту, он је то видео пошто смо били комшије и долазио је незван да ми помогне.

Деда и баба су му често били на појати и он је као момак углавном био сам код куће. Зато је увек одлазио у читаоницу и тамо се дружио и забављао са осталим момцима и мадићима.

И тако једног дана по подне, после кише, пошто ништа није могло да се ради, дошао код мене сав узбуђен да ми нешто исприча. Било је летње време и испричао ми следеће: „Бата Дане, ја сам прошле ноћи видео змаја. Био сам у читаоници негде до пред поноћ и пошао сам кући. Била је месечина. Прошао сам поред трансформатора и поред куће Драгише Павловића и дошао сам путем до мог дворишта. Још сам био на путу када сам испред себе у *кућачи* видео неку јаку светлост која је силазила са нашег брда према пољу, а онда сам видео на висини од 50-так метара изнад земље предмет дужи него што је вратило од разбоја, али у пламену и неким таласима. Летео је изнад земље према Тимоку. Осветлео је цело поље као дан, из њега су повремено излазили краћи пламенови, а добро сам видео да је замахивао крилима. Прелетео је Тимок и прешао је на јасеновачку страну па је почео да се уздиже, а онда је слетео на највећа храстова стабла. Кад је слетео толика се ватра створила да сам ја помислио да ће да се запали браник, али све се брзо умирило, као да ништа није било. Ја сам се уплашио и брзо сам потрчао у двориште. Али нисам ушао у кућу него сам остао на високом степеништу да видим шта ће даље бити. Сео сам на степенице и чекао.

И прошло је једно пола сата. Ништа се није догађало. Пола ноћи. Мртва тишина, само по неки лавез паса.

И онда, као да неко у мојој близини ломи грање, тако се чуло и поново огромна ватра као да ће браник тамо поново да се запали. Са тог дрвећа је поново полетео змај преко Тимока и преко *кућаче*, на истој висини не лети брзо али осветљава цело поље и он је сав у неком пламену. Кад је прешао преко поља почео је да се уздиже преко нашег брда, прелетео је и отишао према Бруснику.“

Када је завршио причу видео сам да је толико узбуђен, гледао је у мене упитно и упитао ме: „Јел ти мени верујеш?“

Рекао сам да знам да он мене неће да лаже, али да ми је све ово невероватно. Пошто је испричао у једном даху, са толико жара и детаља, потврдио сам да му верујем.

А онда је он наставио: „Остао сам још дуго на степеницама. Нисам могао да спавам, али се ништа није догађало. И ујутру сам отишао код Душана Димитријевића. Знаш да је његова кућа задња у селу и пита сам га да ли је он нешто видео ноћас и потврдио ми је све ово што ја теби причам.“

После десетак дана видео сам Душана Димитријевића и питао сам га да ли је видео нешто чудно на небу. А он ми је рекао овако: „Ако ти је Вуле испричао, све је тачно. Ја са видео боље од њега, али нисам причао никоме јер неће да ми верују.“

Ово је било негде 1980. године.

Неколико година касније Петар Јонових ми је испричао сличну причу.

Слободан Цветић, Табаковац

Фото кућа Душана Димитријевића на крају села Табаковац

Каса лу Душан ал Фири ла кӱпӱтӱју сатулуј